

Spørgsmaal, der paa en vis Maade skiller saa meget, som Importregulering gør. Og jeg maa derfor gentage, hvad jeg havde Løjlighed til at sige ved Behandlingen af Importreguleringsforslaget, at jeg mener, at dette Lovforslags Fremsættelse og Vedtagelse med alle Partiers Tilslutning var det bedste Bevis for, at man fra konservativ Side den Gang — og efter mit Skøn vedblivende — har ført en Politik, som var til Held for alle Erhvervskredse i dette Land.

Om nu dette borgerlige Samarbejde kan bære i Fremtiden eller ikke, det er det store Problem. Det ærede Medlem Hr. Rode har villet opkaste den Teori, at kun en bred demokratisk Ryg kan bære de Vanskeligheder, vi gaar i Møde. Dette kan lyde meget godt og meget stort. Men hvad forstaaer man nu ved denne brede demokratiske Ryg? Hvoraf skal denne Ryg sammenflettes? Jeg formoder, at Socialdemokratiet er saa stort, at det maa danne, i hvert Fald en ikke uvæsentlig Del af Ryggen; yderligere skulde vel dertil komme det radikale Parti og Dele af Venstre, muligvis den allerstørste Del af Venstre — det skal jeg lade være usagt. Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Rode i den Grad er blevet enig i, om ikke just alt, saa i hvert Fald en væsentlig Del af det, som Venstre vil, saa jeg næsten skulde være tilbøjelig til at tro, at han vilde være villig til at tage det aller meste af Venstre med i Ryggen.

Men lad os nu se paa Socialdemokratiet. Her vil jeg spørge: Hvor i Verden har Socialdemokratiet vist, at det kan skabe i en vanskelig Periode? Jeg kender det ikke. Ser vi ud over de store Lande, som muligvis ogsaa vilde være brudt sammen under et borgerligt Styre, er det i hvert Fald en Kendsgerning, at Socialdemokratiet har ikke evnet at forhindre, at de brød sammen, Socialdemokratiet har fornuftigvis som ethvert stort Parti sin Berettigelse; det har den Berettigelse, ikke mindst i gode Tider, at passe paa, at de, der har en maaske for god Evne til at skabe til sig selv, ikke tager for meget. Der har Socialdemokratiet sin store Betydning. Men jeg kan ikke erkende, at Partiet, hvor det drejer sig om at skabe, endnu paa noget afgørende Punkt har vist Evner. Jeg vil gaa videre, idet jeg tillader mig at hævde, at heller ikke de radikale Partier, saa vidt mig bekendt, har vist denne skabende Evne.

Naar Tiderne bliver trange, naar Erhvervsforholdene bliver vanskelige, saa er det min Overbevisning, at det mere og mere bliver de enkelte, de fremragende, dem, man nu en Gang i Kraft af Forholdene

under saadanne Forhold maa give stor Magt, som maa trække Læsset. Det er dem, der har haft Chancen, det er dem, der kan bide Tænderne sammen, være haarde — maaske efter visse Menneskers Mening unødvendig haarde under almindelige Forhold, en Haardhed, der imidlertid kan være nødvendig —, som under disse Forhold skal føre Landet ud af Vanskelighederne. Men det er netop i Kraft af denne min Tro paa, at det er de enkelte, man maa kalde paa, at jeg i saa høj Grad beklager, at man saa ikke ogsaa paa rette Sted har villet erkende, at hvis de enkelte griber forkert, saa maa de tage Konsekvensen deraf.

Jeg tror, at skal vi overhovedet komme igennem nu, da gælder det først og fremmest om, at vi kan finde enkelte Mænd, der kan pløje de dybe Furer; det gælder ogsaa om, at de selvstændige Erhverv forstaaer, at det ene Erhverv kan nu en Gang ikke være det andet: i Dag kan det ene Erhverv ligge sløjt, i Morgen det andet. Ikke mindst under saadanne Forhold tror jeg, det har sin uhyre Interesse, at man kan se ud over sin egen enkelte Interesse og se paa det samlede Interesse. Det er altsaa min Tro, at kan noget i dette Øjeblik overhovedet føre os nogenlunde frelst ud over de efter min Mening meget vanskelige Tider, vi gaar i Møde, bliver det kun det saakaldte borgerlige Styre, der kan det; og jeg maa saa haabe, at dette borgerlige Styre maa vedblive i sit Tilsnit at være liberalt. Personligt ønsker jeg stærkt, at den Politik, som fra konservativ Side skal føres, afgjort maa være liberal. Jeg haaber, at der i dette borgerlige Samarbejde vedblivende kan være Plads for denne Liberalisme. Jeg tror som sagt, at skal man komme nogenlunde uskadt igennem, saa ligger Chancen netop der, og saa er det mit Haab, at de forskellige Elementer, hvoraf det borgerlige Samarbejde skal fremgaa, vil forstaa at tilpasse sig overfor hinanden, at man selv om den rent personlige Opfattelse i mange givne Tilfælde er ret forskelligartet, af Hensyn til det heles Vel vil forstaa at bøje sig imod hinanden.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har Ordet for en kort Bemærkning.

Borgbjerg: Det ærede Medlem Hr. Korsgaard fremsatte nogle efter min Mening ganske uklare Bemærkninger om Stillingen ude i Europa efter Krigen, og om Socialdemokratiets Forhold havde været skabende eller ikke skabende; dem skal jeg ganske